

چالش های جدید حقوق فرزند پذیری

نویسنده:

مریم صیادی

(مدرس دانشگاه)

انتشارات پروک

سرشناسه	صیادی، مریم
عنوان قرارداد	ایران. قوانین و احکام .Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	چالش‌های جدید حقوق فرزندپذیری/نویسنده مریم صیادی.
مشخصات نشر	خمین: انتشارات پرپروک، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	۱۷۱ ص.:
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۳۶۲۵۱-۷
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
موضوع	فرزندخواندگی -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	Adoption -- Law and legislation - Iran
موضوع	فرزندخواندگی -- ایران
موضوع	Adoption - Iran
موضوع	فرزندخواندگی (فقه)
موضوع	Adoption (Islamic law)
موضوع	حقوق تطبیقی
موضوع	Comparative law
رده بندی کنگره	kmh۶۰۹
رده بندی دیویی	۵۵۰.۱۷۸/۳۴
شماره کتابشناسی ملی	۶۱۳۵۰

مریم صیادی

چالش‌های جدید حقوق فرزندپذیری

انتشارات پرپروک

طراح جلد	محسن خسرو
تاریخ انتشار	۱۳۹۹
نوبت چاپ	اول
قطع / تعداد صفحه	وزیری / ۱۷۱ صفحه
شمارگان	۱۰۰۰ نسخه
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۳۶۲-۵۱-۷
قیمت	۳۰۰۰۰ تومان
ناشر	پرپروک
نشانی ناشر	میدان انقلاب - نبش خیابان آزادی پاساژ ولیعصر - طبقه دوم - نشر پرپروک
تلفن	۰۹۱۲۰۹۴۰۲۷۶
پست الکترونیک	perperookpub@gmail.com
وب سایت	www.perperookpub.ir

فهرست

۹سخنی از مولف
۱۱مقدمه
۱۶	بخش اول: بازشناسی مفهوم فرزند پذیری و بیان پیشینه آن
۱۸فصل اوایل: تعریف لغوی اصطلاحات
۱۸مبحث اول: کودک
۱۹مبحث دوم: فرزند خوانده
۱۹مبحث سوم: فرزند خواندگی با فرزند پذیری
۲۲مبحث چهارم: فرزند واقعی
۲۲مبحث پنجم: یتیم
۲۳فصل دوم: مفهوم فرزند پذیری یا فرزند خواندگی در - فوق ایران و فقه امامیه
۲۴فصل سوم: فرزند پذیری بین المللی
۲۷فصل چهارم: فرزند پذیری مدرن
۲۹فصل پنجم: محاسن و معایب فرزند پذیری
۳۳فصل ششم: بررسی تاریخیچه تحولات فرزند پذیری
۳۳مبحث اول: فرزند پذیری در روم قدیم

- مبحث دوم: فرزندپذیری در ایران باستان ۳۴
- فصل هفتم: نگاهی اجمالی به جایگاه فرزندپذیری در سایر کشورها ۳۵
- مبحث اول: فرزندپذیری در مسیحیت ۳۵
- مبحث دوم: فرزندپذیری در فرانسه ۳۶
- مبحث سوم: فرزندپذیری در آلمان ۴۰
- مبحث چهارم: فرزندپذیری در ایالات متحده آمریکا ۴۴
- بخش دوم: جایگاه حتمه‌قی فرزند پذیری ۴۶**
- فصل اول: جایگاه حتمه‌قی فرزندپذیری در فقه ۴۷
- مبحث اول: فرزندپذیری در آئین‌های ظهور اسلام ۴۷
- مبحث دوم: فرزندپذیری پس از ظهور اسلام ۵۱
- مبحث سوم: فرزندپذیری در لسان فقها ۵۶
- فصل دوم: جایگاه قانونی فرزندپذیری در ایران ۶۰
- مبحث اول: قوانین داخلی فرزندپذیری در ایران ۶۰
- گفتار یکم: قوانین مصوبه قبل از انقلاب ۶۰
- گفتار دوم: قوانین مصوبه بعد از انقلاب ۶۵
- مبحث دوم: معاهدات و قوانین بین‌المللی اثرگذار در ایران ۷۵
- گفتار اول: کنوانسیون حقوق کودک مصوب سال ۱۹۸۹ ۷۵

گفتار دوم: میثاق نامه بین المللی حقوق مدنی و سیاسی مصوب سال ۱۹۷۵	۷۶
گفتار سوم: پیمان نامه حقوق کودک ۱۹۸۹	۷۹
گفتار چهارم: پروتکل الحاقی به پیمان نامه‌ی حقوق کودک درباره‌ی فروش،	
فحشا و هرزه‌نگاری کودکان مصوب سال ۲۰۰۰	۸۰
فصل دوم: تشریفات قانونی و شرایط سرپرستی از کودک بی سرپرست	۸۲
مبحث اول: تشریفات سرپرستی	۸۲
مبحث دوم: شرایط زوجین متقاضی	۸۳
مبحث سوم: شرایط کودک	۸۵
مبحث چهارم: صدور حکم سرپرستی	۸۶
بخش سوم: آثار ناشی از فرزندپذیری	۸۸
فصل اول: آثار فرزندپذیری	۹۴
مبحث اول: اثر فرزندپذیری در نکاح	۹۴
گفتار اول: نکاح با فرزند خوانده	۹۵
۱- تصویب قانون ازدواج با فرزند خوانده	۹۸
۱-۱- مزایای قانون ازدواج با فرزند خوانده	۹۹
۱-۲- معایب قانون ازدواج با فرزند خوانده	۱۰۰
۲- نقدی بر قانون ازدواج با فرزندخوانده	۱۰۲

- مبحث دوم: حضانت فرزندخوانده..... ۱۰۴
- مبحث سوم: ولایت بر فرزندخوانده..... ۱۰۵
- مبحث چهارم: نفقه فرزندخوانده..... ۱۰۶
- مبحث پنجم: ارث فرزندخوانده..... ۱۰۶
- فصل سوم: آثار فرزندپذیری در قانون جدید مصوب ۱۳۹۲ و آیین نامه اجرایی آن در سال ۱۳۹۴..... ۱۰۹
- فصل سوم: تطبیق منابع اخیر در خصوص قوانین موجود با نظر فقهای امامیه..... ۱۱۵
- منابع و مآخذ..... ۱۱۶
- ضمائم..... ۱۲۴

www.ketab.ir

سخنی از مؤلف

تعلیم و تربیت آهنگ موزونی دارد که از ابتدای کودکی تا پایان عمر نقش اساسی در ساخت شخصیت هر فرد ایفای کند. ثبات شخصیت انسان که یکی از معیارهای کمال محسوب می‌شود، حاصل مجموعه‌ای از خصوصیات مادرزادی، مراحل رشد و تربیت در کانون مناسب زندگی است. بنابراین در کانون منظم و توأم با محبت و سالم خانوادگی است که کودکان از ثبات شخصیتی برخوردار می‌شوند ولی درباره کودکانی که از محیط خانه و خانواده به هر دلیلی دور هستند، شخصیت آنها چطور و چگونه شکل می‌پذیرد؟ این کودکان معمولاً در سازمان‌های مخصوص نگهداری می‌شوند. این سازمان و تشکیلات اداری، محیطی ای جمعی و خالی از روح خانوادگی هستند و با همه توجهاتی که از طرف این سازمان‌ها به این کودکان می‌شود ولی خلأ عدم وجود پدر و مادر و خانواده در این کودکان احساس می‌شود. از سوی دیگر، خانواده‌هایی نیز هستند که به علت نداشتن کودک در خانواده دچار آسیب‌های زیادی می‌گردند. در هر صورت، یک طرف به دنبال پناهگاه و کانونی گرم برای ادامه زندگی بهتر و مثمرتر است، طرف دیگر به دنبال کسی است که به او عشق و محبت خود را برساند. بهترین راه، حضانت طفل بی‌سرپرست توسط زوجینی است که به هر علت فرزند ندارند. این رای فرزند هستند و از روی احسان به این کار دست می‌زنند.

فرزندپذیری عبارت از یک رابطه حقوقی است که بر اثر پذیرفته شدن طفل به عنوان فرزند از جانب زن و مردی به وجود می‌آید. بدون آنکه پذیرندگان طفل، پدر و مادر واقعی آن طفل باشند. تفاوت فرزند واقعی و فرزند حکمی یا ظاهری در این است که بیوند موجود

بین فرزند حقیقی و پدر و مادر وی پیوندی طبیعی و ناگسستنی است و رابطه حقوقی بین آنها هرگز از بین نخواهد رفت، ولی پیوند بین فرزند و پدر و مادر خوانده به آن محکمی نیست و عواملی نظیر انحلال خانواده و غیره بسته به سیاست قانونگذار ممکن است رابطه حقوقی موجود را زایل کند.

فرزندپذیری، جدای از جایگاه اجتماعی آن در حقوق بین الملل جوامع کنونی، در ایران سابقه‌ای طولانی داشته و در مرام‌ها و مذاهب دینی گوناگون نیز تا حدودی مورد توجه بوده است. در کشور ایران با توجه به بهره‌مندی از منابع اسلامی نهادی مجزا به نام فرزندخواندگی وجود داشته است. از طریق قوانین دیگری این امر به رسمیت شناخته شده و برای آن شرایط و راهکارهای بسیار سده است.

متن پیش‌رو در پی بررسی آثار نامی از فرزندخواندگی نظیر وضعیت ارث، نفقه، ولایت، حضانت و نکاح فرزندخوانده در مقابل فرزند ذبیح، پدر خوانده و مادر خوانده) است که این رهیافت را از طریق واکاوی قوانین موضوعه و اخیر التصویب ایران و مقایسه‌ی نظر فقهای امامیه در این خصوص دارد.

مریم صیادی

مدرس دانشگاه